

Factsheet: NLGW0003

Zand Rijn-Oost

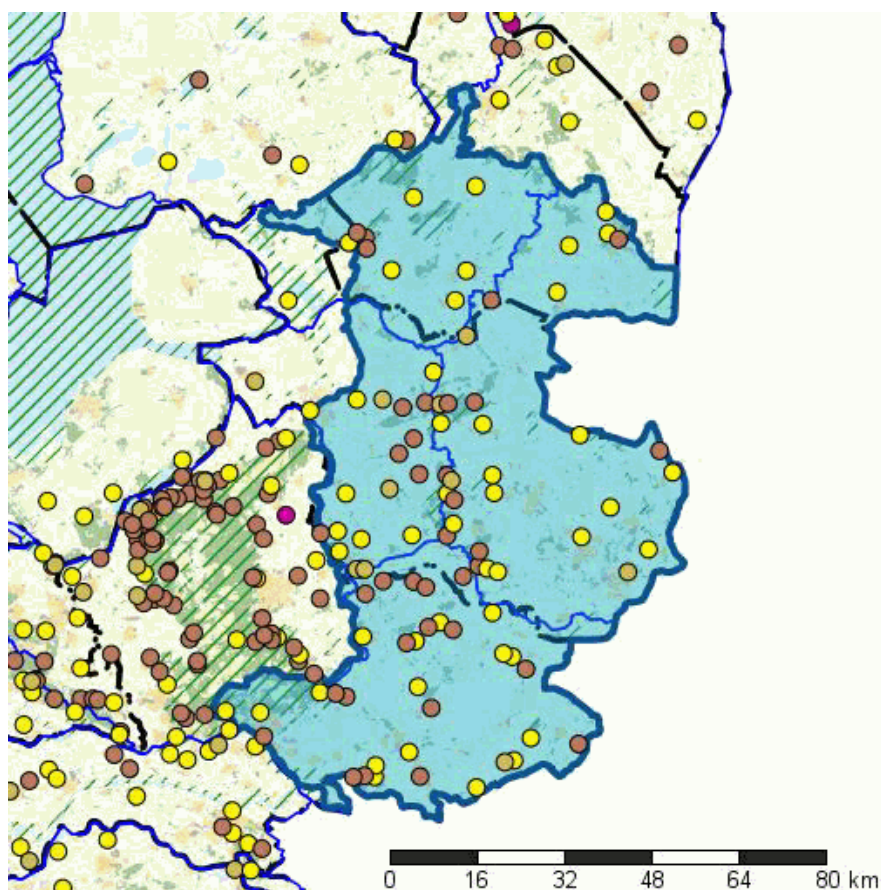
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Zand Rijn-Oost	Code: NLGW0003
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	
Waterbeheerder:	Provincie Drenthe, Provincie Overijssel, Provincie Gelderland	
Provincies:	Provincie Drenthe, Provincie Overijssel, Provincie Gelderland	

	KRW Grondwaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens	Winningen water voor menselijke consumptie:	
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

In Rijn Oost zijn twee grondwaterlichamen (GWL) aanwezig (zie conceptueel model 2D doorsnede). Een klein grondwaterlichaam met een afdekkend pakket (Deklaag Rijn-Oost) in het westen en een groter grondwaterlichaam voornamelijk bestaande uit zand in het oosten (Zand Rijn-Oost). Het hoogste punt ligt op NAP+ 70,00 m, het laagste op NAP - 2.00m. Het gebied stroomt af van oost naar west en voert af op de randmeren.

Het grondwaterlichaam Zand Rijn-Oost heeft een oppervlak van 6141km² waarvan 2792 in de provincie Overijssel, 1808 km² in de provincie Gelderland en 1527 km² in de provincie Drenthe.

Het GWL heeft een gemiddelde dikte van 150 m, bestaat uit 1 tot 3 watervoerende pakketten en heeft een volume van 921 km³.

Dit GWL strekt zich uit van de oostelijke bekkenrand tot de Veluwe stuwwal in het westen, de Rijnvallei in het zuiden en het centrum van het Drents Plateau in het noorden. Het grondwater in zandige watervoerende pakketten is afkomstig van neerslag op de hogere zandgronden. Het komt aan de oppervlakte in lager gelegen gebieden waar het beeksystemen voedt.

Van het GWL zijn twee conceptuele modellen gemaakt in 3D met daarin de grondwaterstroming en de opbouw van de ondergrond. Hieronder worden beide modellen beschreven.

Conceptueel model deelgebied Drenthe

De bodem van Drenthe heeft sterke invloed ondervonden van glaciële verschijnselen gedurende het Pleistoceen. Gletsjerstromen hebben diepe dalen uitgeschuurd die in latere perioden grotendeels gevuld zijn met meestal slecht doorlatende sedimenten (potklei, klei en leemlagen). De bodem van de hogere gebieden tussen de beekdalen bevat vaak op geringe diepte een laag keileem. Dit betekent dat, in grote delen van Drenthe, slecht doorlatende lagen aanwezig zijn op een diepte van een of enkele meters onder maaiveld. De indringing van het neerslagoverschot gaat daardoor moeilijk, een deel van het neerslagoverschot stroomt af door ondiepe lagen. Oppervlakkige afvoer treedt ook thans nog op waar ondiep slecht doorlatende lagen aanwezig zijn (keileem). De aanvulling van het grondwater onder de afdekkende lagen is relatief gering. Het diepe grondwater heeft een ouderdom van honderden jaren. De afstroming van de beken is in zuidwestelijke richting.

Conceptueel model deelgebied Twente, Achterhoek

Een klein gebied in het zuidoosten maakt deel uit van de stuwwallen van de Veluwe en het IJsseldal. Het grondwater is van goede kwaliteit door de overwegend natuurlijke vegetatie op de Veluwe. Het stroomt in oostelijke richting naar het voormalige glaciële bekken in het IJsseldal dat op veel plaatsen gevuld is met vrijwel ondoorlatende glaciële kleilagen. Het grondwater van de Veluwe stroomt deels onder dit dal door en kwelt in Salland en de Achterhoek weer op. Ook in Salland en de Achterhoek is een langgerekte strook met stuwwallen aanwezig waar een goede kwaliteit grondwater ontstaat (en is ontstaan) dat naar weerszijden afstroomt. Overigens is het landglooiend en doorsneden door beekdalen. Het grondwater stroomt door relatief dunne aquifers en de kwaliteit ervan ondervindt sterke invloed van de landbouw in het gebied.

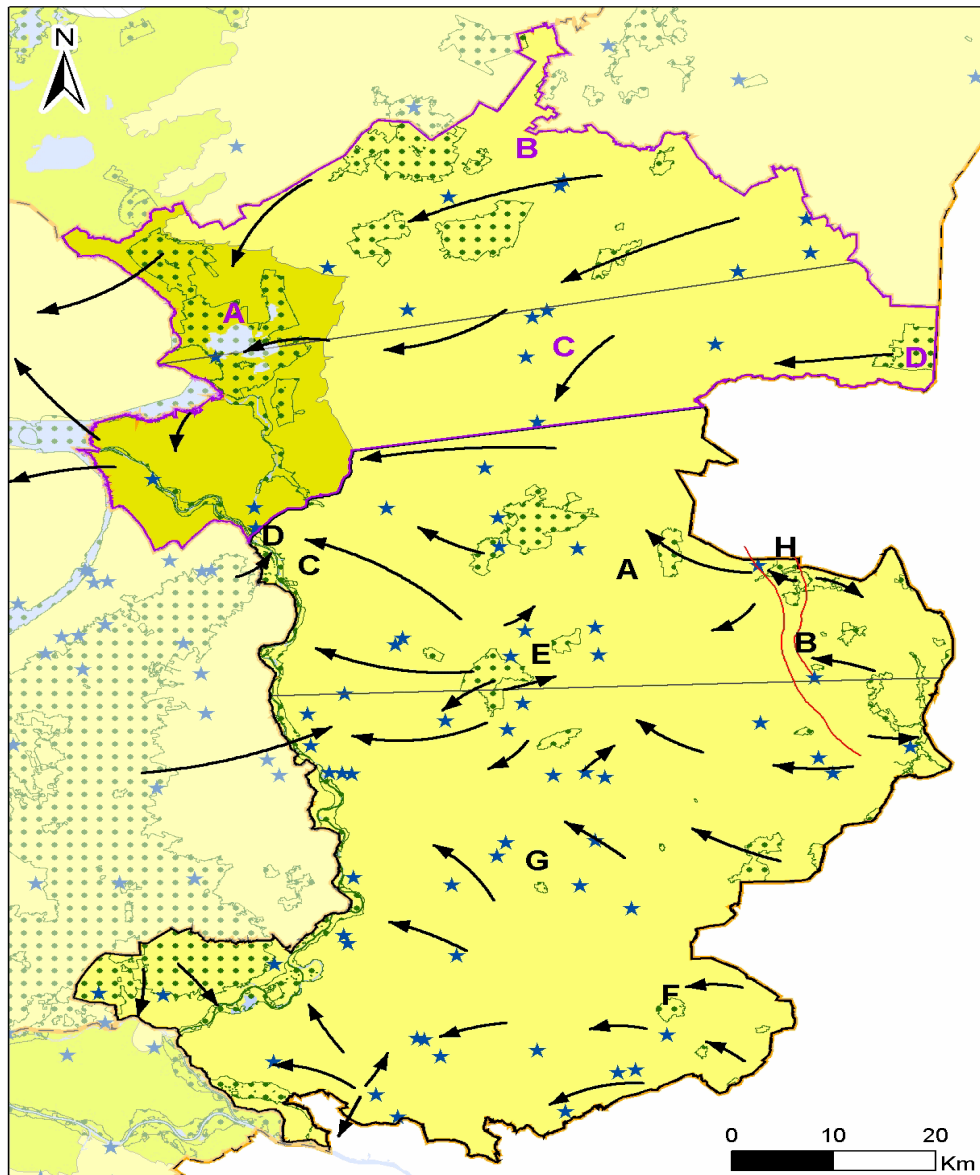
De zandlagen onder Twente en het Oost-Gelders Plateau in de grensstreek met Duitsland zijn soms niet meer dan enkele meters dik. Daaronder liggen tientallen meters dikke Tertiaire kleilagen. Op plaatsen met voormalige glaciële dalen, zoals het dal van de Dinkel, zijn de zandlagen dikker en daar is winning van grondwater mogelijk. Het grondwater in de diepere zandlagen onder de deklaag in de Kop van Overijssel is brak op relatief grote diepte, maar vaak nog wel geschikt voor (relatief kleine) onttrekkingen. Het GWL bevat aquatische of terrestrische ecosystemen die afhankelijk zijn van het grondwater.

In het gebied komen 35 Natura2000 gebieden voor waarvan ongeveer 25 grondwaterafhankelijk. Op 48 locaties wordt grondwater en onttrokken ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening.

De opbouw van de Nederlandse ondergrond wordt uitgebreid beschreven en onderhouden in een REgionaal Geohydrologisch InformatieSysteem (REGIS). Zowel de verbreiding van de diverse lagen als ook de geohydrologische karakteristieken zijn daarin opgenomen.

Voor een meer uitgebreide beschrijving van het grondwaterlichaam met aanvullende gegevens over de belasting, de monitoring en de toestand wordt verwezen naar het rapport: Grondwaterlichamen Rijn-Oost, eindconcept ambtelijk Technisch achtergronddocument (Royal Haskoning, juli 2014).

Conceptueel Model:

Rijn-Oost

NLGW0003 - Zand Rijn-Oost
NLGW0010 - Deklaag Rijn-Oost

Legenda

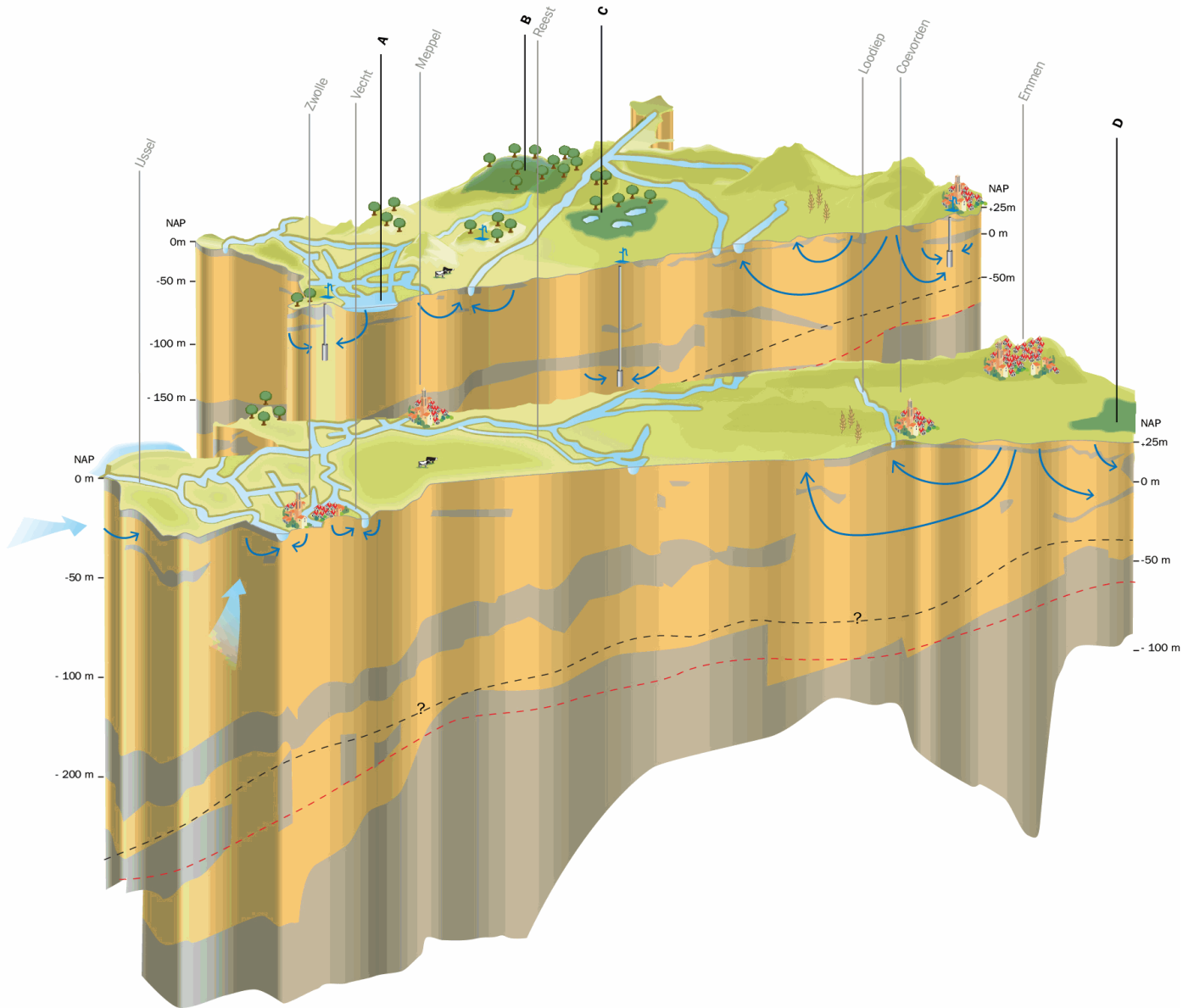
- ★ grondwateronttrekking (drinkwater- en industriële winningen)
- regionale grondwaterstromingen
- breuk
- natura 2000 (op land)
- rijkswateren
- stroomgebieden
- A,B,... Locatie detailschetsen (blok noord)
- A,B,... Locatie detailschetsen (blok zuid)

Conceptuele modellen

- begrenzing blok noord
- begrenzing blok zuid
- doorsneden

Grondwaterlichamen

- zand met deklaag - NLGW0010
- (dek)zand - NLGW0003

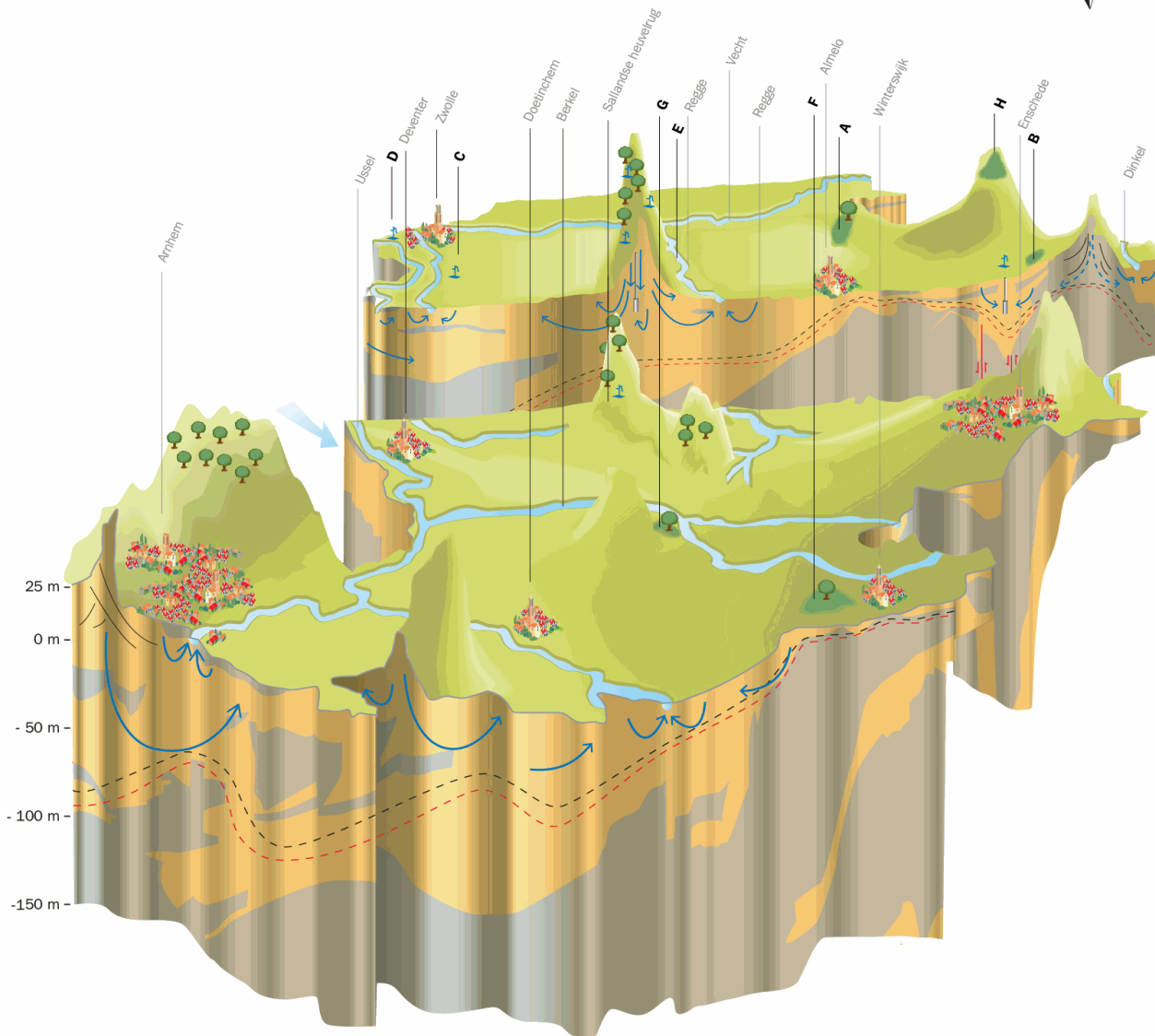

- Grondwateronttrekking
- Stedelijk gebied
- Natuurgebied
- Bos
- Veeteelt
- Akkerbouw

- Watervoerende pakketten
- Scheidende lagen
- Grondwaterstroming (zoet)
- 150 mg/l zoet-brakgrens
- 1000 mg/l brak-zoutgrens
- Regionale grondwaterstroming (zoet)

Deltares
Enabling Delta Life

rivm
Rijksinstituut
voor Volksgezondheid
en Milieu

- Watervoerende pakketten
- Scheidende lagen
- Stuwwal
- Breuk
- Grondwaterstroming (zoet)
- 150 mg/l zoet-brakgrens
- 1500 mg/l brak-zoutgrens
- Regionale grondwaterstroming (zoet)

Deltares
Enabling Delta Life

rivm
Rijksinstituut
voor Volksgezondheid
en Milieu

Beschermde gebieden:

- Habitatrictlijn

Aamsveen (NL_HAB_55), Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek (NL_HAB_47), Bargerveen (NL_HAB_33), Bekendelle (NL_HAB_63), Bergvennen & Brecklenkampse Veld (NL_HAB_46), Boddenbroek (NL_HAB_52), Boetelerveld (NL_HAB_41), Borkeld (NL_HAB_44), Buurserzand & Haaksbergerveen (NL_HAB_53), Dinkelland (NL_HAB_49), Drents-Friese Wold & Leggelderveld (NL_HAB_27), Dwingelderveld (NL_HAB_30), Elperstroomgebied (NL_HAB_28), Engbertsdijkvenen (NL_HAB_40), FochteloUrveen (NL_HAB_23), Havelte-Oost (NL_HAB_29), Korenburgerveen (NL_HAB_61), Landgoederen Oldenzaal (NL_HAB_50), Lemselermaten (NL_HAB_48), Lonnekermeer (NL_HAB_51), Mantingerzand (NL_HAB_32), Springendal & Dal van de Mosbeek (NL_HAB_45), Stelkampsveld (NL_HAB_60), Vecht- en Beneden-Reggegebied (NL_HAB_39), Veluwe (NL_HAB_57), Weerribben (NL_HAB_34), Wierdense Veld (NL_HAB_43), Willinks Weust (NL_HAB_62), Witte Veen (NL_HAB_54), Witterveld (NL_HAB_24), Wooldse Veen (NL_HAB_64)

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Puntbronnen

Type bron	Toelichting	Beoordeling
overige puntbronnen	Door de bevoegde overheden zijn op 1 juli 2013 in totaal 214 spoedlocaties vanwege verspreidingsrisico gemeld (Midterm review 2013 Bodemconvenant) onderverdeeld in 44 locaties in Gelderland, 55 in Drenthe en 115 in Overijssel. Daarnaast komen er puntbronnen voor in de omgeving van kwetsbare objecten (opgenomen in de Signaleringslijst) waarvan onduidelijk in hoeverre ze risico opleveren voor het grondwater.	Belangrijk

Diffuse bronnen

Type bron	Toelichting	Beoordeling

van landbouwgronden	<p>Belasting van grondwaterlichamen door gewasbeschermingsmiddelen. (zie Alterra, 2013) http://edepot.wur.nl/261119</p> <p>De uitspoelingsvracht is hoger dan gemiddeld. De gewasbeschermingsmiddelen met het hoogste uitspoelingsrisico zijn: fluroxypyr, terbutylazin, bentazon, en dicamba. De stoffen bentazon en glyfosaat zijn in 2 filters (4%) aangetroffen boven de norm en de stoffen bromacil, chloradizon, diuron, ethofumesaat, MCPP en triadimenol zijn in 1 filter (2%) aangetroffen boven de norm. In de diepe filters zijn 2 bestrijdingsmiddelen aangetroffen in concentraties boven de norm. Bentazon overschrijdt in 2 filters (4%) de norm en glyfosaat in 3 filters (5%). Omdat het grondwaterlichaam niet ontoereikend is voor bestrijdingsmiddelen wordt belasting als "belangrijk" beoordeeld.</p> <p>Belasting van grondwaterlichamen met nitraat en fosfaat.</p> <p>De gemiddelde nitraatconcentratie in het grondwater ligt beneden de 50 mg/l en het percentage meetpunten beneden 50 mg NO₃/l (86%) is in orde. Concentraties dalen niet. Nieuw mestbeleid op grond van het 5e Nitraat Actieprogramma zal dit naar verwachting niet veranderen. Een aanscherping van de werking van drijfmest op zandgrond zou teniet gedaan kunnen worden door de aanvoer en toepassing van gebiedsvreemde (verwerkte) mest.</p> <p>Voor de fosfaatbelasting van het oppervlaktewater zijn er op korte termijn (2027) zeer geringe veranderingen in de effecten te verwachten (minder dan 2%), ondanks dat de fosfaatbemesting met ruwweg 6% daalt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de landbouwgronden aanzienlijke hoeveelheden fosfaat zijn opgeslagen die het effect van verminderde overschotten op de fosfaatbelasting van het oppervlaktewater sterk bufferen zie: Beknopte milieueffectrapportage op planniveau. In het kader van het Vijfde Actieprogramma Nitraatrichtlijn (Alterra-rapport 2461, ISSN 1566-7197).</p> <p>De belasting met N en P wordt ingeschat als 'zeer belangrijk'.</p>	<p>Zeer belangrijk</p>
---------------------	--	-------------------------------

Toelichting:

De belangrijkste belasting is afkomstig van gewasbeschermingsmiddelen en nitraat en fosfaat van bemesting. Deze belasting is lokaal van invloed op oppervlaktewaterlichamen en grondwaterwinningen (regionale testen).

Lokaal komen puntbronnen voor met een verspreidingsrisico (de zogenaamde spoedlocaties) en daarnaast komen er puntbronnen voor in de omgeving van kwetsbare objecten (opgenomen in de signaleringslijst) waarvan onduidelijk in hoeverre ze risico opleveren voor het grondwater.

Puntbronnen kunnen leiden tot lokale verspreiding van verontreinigingen in het grondwater. Daarmee kunnen ze van invloed zijn op de chemische toestand van het grondwater, in het bijzonder in relatie tot lokaal voorkomende kwetsbare objecten als oppervlaktewaterlichamen, grondwaterwinningen, zwemplassen en natura2000 gebieden (regionale testen).

Daarnaast wordt het watersysteem beïnvloed door ingrepen in de waterhuishouding waardoor de grondwaterstand lokaal verlaagd is (knelpunt bij N2000 gebieden) en/of de afvoer van waterlopen is gewijzigd.

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft de toestand (S) van het grondwaterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien de toestand achteruit gaat.

De toestand van het grondwater wordt beoordeeld conform het 'protocol voor toestand- en trendbeoordeling van grondwaterlichamen KRW'. Drie testen hebben een algemeen karakter en worden uitgevoerd voor het gehele grondwaterlichaam: waterbalans, intrusies en chemische toestand. Drie andere testen worden voor specifieke aandachtsgebieden uitgevoerd: drinkwater, oppervlaktewater en terrestrische ecosystemen. Voor deze gebieden is het oordeel gebaseerd op gebiedspecifieke criteria en is ook een risicobeoordeling opgenomen.

Voor de beoordeling van de chemische toestand gelden de drempelwaarden in het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water.

Testen voor het gehele waterlichaam	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Waterbalans (grondwatervoorraad + trends stijghoogten)			
Intrusies (kwantiteit + kwaliteit)			
Chemische toestand			

Regionale testen	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Grondwaterafhankelijke oppervlaktewaterlichamen (kwantiteit + kwaliteit)			
Grondwaterafhankelijke terrestrische ecosystemen (kwantiteit + kwaliteit)			
Drinkwater			

Legenda: groen = goed rood = ontoereikend leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel of is een oordeel samengesteld uit één of meer beheerdersoordelen.

In de ontwerp-factsheets die ter inzage liggen staat in de kolom "Toestand 2014" de meest recent bekende toestand.

Motivering kwaliteit:

Oordeel oppervlaktewater:

De doelen in 31 oppervlaktewaterlichamen worden niet gehaald door lokaal een te hoge stikstof en/of fosfaatconcentratie in het ondiep toestromende grondwater. Hiervan liggen er 20 in Overijssel, 10 in Gelderland en 1 in Drenthe.

Vermindering van de stikstof- en fosfaatconcentratie kan alleen worden bereikt door generieke mestmaatregelen. Naar verwachting zullen door de maatregelen uit het "5e Actieprogramma nitraat" de stikstof- en fosfaatconcentratie niet in alle oppervlaktewaterlichamen voldoende zijn gedaald.

Oordeel drinkwater:

Twee grondwaterwinningen namelijk Zutphen-Vierakker (Gelderland) en Manderveen(Overijssel) verkeren in de slechte toestand. In 2009 heeft de beoordeling van de Drinkwaterwinningen op een andere wijze plaats gevonden; enkel op basis van de REWAB (ruwwater) gegevens. Voor SGBP2 is de beoordeling gebaseerd op de verandering/toename van de zuiveringsinspanning per winning ten opzichte van het jaar 2000 als gevolg van een verslechtering van de waterkwaliteit door antropogene beïnvloeding. Bij de beoordeling zijn alleen die winningen waarbij de veranderingen geen duurzame toestand hebben bewerkstelligd, aangemerkt als onvoldoende.

Motivering kwantiteit:

Oordeel oppervlaktewater:

De doelen in 22 voornamelijk Overijsselse oppervlaktewaterlichamen worden niet gehaald door onvoldoende toestroming grondwater met onvoldoende stroming van het oppervlaktewater als gevolg. In een groot aantal van die oppervlaktewateren is het overigens de vraag of de gewenste stroming wel realiseerbaar is. De komende planperiode wordt bekeken of het type niet gewijzigd kan worden in "slootbeek" of "moerasbeek" met bijbehorende hydrologische randvoorwaarden.

In 2009 heeft de beoordeling op andere wijze plaatsgevonden waarbij beoordeeld is of de voor de toestroming van grondwater benodigde grondwatervoorraad sinds 2000 is afgenomen. Aangezien de voorraad ongewijzigd is was het oordeel in 2009 dat het grondwater in relatie tot het oppervlaktewater in kwantitatief opzicht in orde is. Sinds 2009 is er geen sprake van een verdere achteruitgang.

Oordeel terrestrische ecosystemen:

In 29 Natura2000 gebieden is sprake van een te lage grondwaterstand eventueel in combinatie met onvoldoende kwel. Hiervan liggen er 16 in Overijssel, 5 in Gelderland en 6 in Drenthe. De oorzaken zijn uitgebreid beschreven in de PAS gebiedsanalyses.

Analyse van de ecologische kwaliteit van en de grondwaterstanden onder natuurgebieden laat zien dat deze (deels)verdroogd zijn. Het gewenste natuurdoel op grond van de Natura2000 is daarbij uitgangspunt (zowel instandhoudings- als uitbreidingsdoelstellingen). In 2009 is heeft de beoordeling op een andere wijze plaats gevonden en is de toestand van het grondwaterlichaam ter plekke van de Natura2000 gebieden beoordeeld op basis van een eventuele verlaging van de grondwaterstand sinds 2000. De eisen ten aanzien van de gebiedsgerichte Natura2000 doelen waren toen nog onvoldoende bekend. Aangezien de grondwaterstand sinds 2000 niet is gedaald was het oordeel in 2009 dat het grondwaterlichaam ter plekken van de Natura2000 gebieden in de goede toestand verkeerde. Sinds 2009 is er geen sprake van een verdere achteruitgang.

Beoordeling toestand waterlichaam	Toestand 2009	Toestand 2014
Totaaloordeel (op basis van de 3 testen voor het hele waterlichaam)		

Legenda: groen = goed rood = ontoereikend leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel of is een oordeel samengesteld uit één of meer beheerdersoordelen.

In de ontwerp-factsheets die ter inzage liggen staat in de kolom "Toestand 2014" de meest recent bekende toestand.

Beoordeling trends grondwaterkwaliteit *

Is er sprake van een significant stijgende trend van concentraties van verontreinigende stoffen?	ja	
--	----	---

* dit is niet van invloed op het eindoordeel

Motivering chemische trendanalyse:

De trend analyse voor anorganische parameters is op basis van het verschil tussen twee meetjaren uitgevoerd, conform het protocol.

Er zijn geen aanwijzingen dat de negatieve trend voor arseen op 25 meter veroorzaakt wordt door menselijk handelen. Nieuwe monitoringsrondes zullen aanvullende informatie opleveren.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: Aanvullende stimuleringsmaatregelen bij kwetsbare winningen in Overijssel, op basis van gebiedsdossi	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: geven van voorlichting	
Initiatiefnemer: Provincie Overijssel	
Voortgang: stuks In uitvoering: 1	Motivering: Een deel van de te nemen maatregelen is structureel van aard en kent dus geen eindtermijn
Toelichting:	Op basis van de gegevens in de gebiedsdossiers voor kwetsbare winningen worden maatregelen vastgesteld en uitgevoerd, uiteenlopend van aanvullende voorlichting tot inzetten middelen gericht op vermindering gebruik mest en bestrijdingsmiddelen (maatwerk per winning)

Oorspronkelijke naam: Aanvullende stimuleringsmaatregelen bij kwetsbare winningen, onderdeel uitmakend van opstellen gebied	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving: geven van voorlichting	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Voortgang: stuks In uitvoering: 1 Uitgevoerd: 1	Motivering: concept uitvoeringsprogramma opgesteld vastgestelde gebiedsdossiers
Toelichting:	Uiteenlopend van aanvullende voorlichting tot inzetten middelen gericht op vermindering gebruik mest en bestrijdingsmiddelen (maatwerk per winning) Motivatie: uitvoering conform planning. Prognose eind 2015: afgerond. Maakt onderdeel uit uitvoeringsplannen gebiedsdossiers. In de uitvoeringsplannen heeft een nadere concretisering van de maatregelen plaatsgevonden. Uitvoering van deze concretere maatregelen is opgenomen in het SGBP2.

Oorspronkelijke naam: Anti-verdroging in N2000 sense of urgency gebied Rijnstrangen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Gelderland	
Voortgang: stuks In uitvoering: 1	Motivering:
Toelichting:	Het betreft een sense-of-urgency gebied, waarvan (verdrogings)maatregelen maximaal voor 2015 worden uitgevoerd.

Oorspronkelijke naam: Anti-verdrogingsmaatregelen Aamsveen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Overijssel	
Voortgang: stuks Planvoorbereiding: 1	Motivering:

Toelichting:	zonder sense of urgency	
Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Bargerveen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering: planvoorbereiding gestart, vanwege vertraging bij grondverwerving zal project ook in volgende planperiode doorlopen
Toelichting:	met sense of urgency Motivatie: Vanwege onduidelijk financiering en vraagstuk rond grondverwerving nog niet in uitvoering. Prognose eind 2015: in uitvoering.	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Bergvennen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Voortgang:	stuks Planvoorbereiding: 1	Motivering:
Toelichting:	zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Boddenbroek	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Voortgang:	stuks Planvoorbereiding: 1	Motivering:
Toelichting:	zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Boetelerveld	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting:	zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Dinkelland	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Voortgang:	stuks Planvoorbereiding: 1	Motivering:
Toelichting:	zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Drents Friese Wold	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering: planvoorbereiding gestart, vanwege vertraging bij grondverwerving zal project ook in volgende plaperiode doorlopen.
Toelichting:	zonder sense of urgency Motivatie: 1e fase volgens planning afgerond, 2e fase in voorbereiding. Prognose eind 2015: nog in uitvoering.	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Dwingelderveld	Omvang: 1 stuks
------------------------------	--	------------------------

SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:		
Voortgang:	stuks	Motivering:
	In uitvoering: 1	Uitvoering nagenoeg gereed
Toelichting:	zonder sense of urgency Motivatie: uitvoering conform planning.	
	Prognose eind 2015: afgerond.	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Engbertsdijkvenen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Rijk X	
Voortgang:	stuks	Motivering:
	Planvoorbereiding: 1	
Toelichting:	zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Haaksbergerveen en Buurserzand	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Voortgang:	stuks	Motivering:
	Planvoorbereiding: 1	
Toelichting:	met sense of urgency	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Landgoederen Oldenzaal	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Voortgang:	stuks	Motivering:
	Planvoorbereiding: 1	
Toelichting:	zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Lemselermaten	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Voortgang:	stuks	Motivering:
	Planvoorbereiding: 1	
Toelichting:	met sense of urgency	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Springendal en Mosbeek	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Voortgang:	stuks	Motivering:
	Planvoorbereiding: 1	
Toelichting:	zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Vecht-Regge (Beerzerveld en Eerderbroek)	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Voortgang:	stuks	Motivering:
	Planvoorbereiding: 1	
Toelichting:	zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam: Anti-verdrogingsmaatregelen Volther- en Agelerbroek	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Overijssel	
Voortgang: stuks Planvoorbereiding: 1	Motivering:
Toelichting: zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam: Anti-verdrogingsmaatregelen Wierdense Veld	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Overijssel	
Voortgang: stuks Planvoorbereiding: 1	Motivering:
Toelichting: zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam: Anti-verdrogingsmaatregelen Witteveen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Overijssel	
Voortgang: stuks Planvoorbereiding: 1	Motivering:
Toelichting: zonder sense of urgency	

Oorspronkelijke naam: Herprioritering bodemsanering. Nader Onderzoek + sanering GWBG, onderdeel uitmakend van opstellen ge	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Voortgang: stuks In uitvoering: 1	Motivering: Opgenomen in concept uitvoeringsprogramma
Toelichting: Geclusterde maatregel (typering winning) Motivatie: uitvoering conform planning. Prognose eind 2015: afgerond. Maakt onderdeel uit uitvoeringsplannen gebiedsdossiers. In de uitvoeringsplannen heeft een nadere concretisering van de maatregelen plaatsgevonden. Uitvoering van deze concretere maatregelen is opgenomen in het SGBP2.	

Oorspronkelijke naam: Herprioritering bodemsanering. Nader Onderzoek + sanering GWBG	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater	
Initiatiefnemer: Provincie Overijssel	
Voortgang: stuks Uitgevoerd: 1	Motivering: Voor kwetsbare winningen en zwemwateren
Toelichting: Geclusterde maatregel (typering winning). Vaststellen of sanering nodig is voor kwetsbare, overige winningen, zwemwater en natuur.	

Oorspronkelijke naam: Monitoring en evaluatie grondwaterkwaliteit	Omvang: 16 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	
Voortgang: stuks Uitgevoerd: 16	Motivering:

Toelichting:	Bij 16 kwetsbare winningen waar in de toekomst mogelijk problemen ontstaan met betrekking tot diffuse verontreinigingen wordt een intensieve grondwatermonitoring en evaluatie uitgevoerd. Doel is te onderbouwen of voor deze winningen maatregelen moeten worden uitgewerkt.
---------------------	--

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek verontreinigde bodemlocaties	Omvang:	13 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 13	Motivering:	
Toelichting:	Het betreft onderzoek in de 70-jaarzones van duurzaam te behouden openbare drinkwaterwinningen, zoals beschreven in het Waterplan. Het gaat om ongeveer 13 gebiedsonderzoeken.		

Oorspronkelijke naam:	Opstellen gebiedsdossiers met risico-analyse grondwaterwinning Dinxperlo en Haarlo/Olde Eibergen	Omvang:	2 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 2	Motivering:	
Toelichting:	<p>De gebiedsdossiers dienen ervoor om inzicht te krijgen in de factoren die ten grondslag liggen aan de bestrijdingsmiddelen- en/of nitraatproblematiek bij deze winningen, en om maatregelen te ontwikkelen die effectief zijn voor de verbetering van de grondwaterkwaliteit. De gebiedsdossiers omvatten ook de uitkomsten van hydrologisch onderzoek</p> <p>In de eerste tranche zijn in totaal 5 gebiedsdossiers opgesteld van de meest kwetsbare winningen. In de 2e tranche zijn ook gebiedsdossiers opgesteld van de 20 kwetsbare winningen en in de 3e tranche van de 15 minder kwetsbare winningen. De gebiedsdossiers van de 3e tranche zijn in februari/maart 2014 bestuurlijk vastgesteld.</p>		

Oorspronkelijke naam:	Reduceren winning De Pol, Doetichem	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen / verplaatsen grondwaterwinning		
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)		
Voortgang:	stuks Uitgevoerd: 1	Motivering:	
Toelichting:	Door de reductie kan naar verwachting een aantal grondwaterverontreinigingen in Gaanderen buiten het intrekgebied van de drinkwaterwinning gehouden worden.		

Oorspronkelijke naam:	Risico-analyse puntbronnen GWB-gebieden, onderdeel uitmakend van opstellen gebiedsdossiers en uitvoer	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Voortgang:	stuks In uitvoering: 1	Motivering:	Opgenomen in concept uitvoeringsprogramma
Toelichting:	<p>Geclusterde maatregel (typering winning) Motivatie: uitvoering conform planning.</p> <p>Prognose eind 2015: afgerond.</p> <p>Maakt onderdeel uit uitvoeringsplannen gebiedsdossiers. In de uitvoeringsplannen heeft een nadere concretisering van de maatregelen plaatsgevonden. Uitvoering van deze concretere maatregelen is opgenomen in het SGBP2.</p>		

Oorspronkelijke naam:	Risico-analyse puntbronnen GWB-gebieden	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		

Voortgang: In uitvoering: 1	stuks	Motivering:
Toelichting: Geclusterde maatregel (typering winning); Aansluitend op het onderzoek dat is aangekondigd in de Omgevingsvisie Ov erijssel wordt, als onderdeel van het opstellen van de gebiedsdossiers voor de kwetsbare winningen nader onderzocht in hoeverre puntbronnen een bedreiging vormen voor de drinkwaterkwaliteit. Onderzoek is in afrondende fase (mrt 2013)		

Oorspronkelijke naam:	Sanering puntbronnen grondwaterbeschermingsgebieden	Omvang: 13 stuks
SGBP omschrijving:	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Voortgang: Uitgevoerd: 13	stuks	Motivering:
Toelichting: In vervolg op onderzoek worden eventueel geconstateerde verontreinigingen in de 70-jaarzones gesaneerd Het betreft mogelijk ongeveer 13 beschermingsgebieden. Saneringen kunnen doorlopen in de volgende planperiode. Uit onderzoek is gebleken dat in 11 van de 13 gebieden geen maatregelen nodig zijn. Op 1 locatie (Van Heek) is meerjarige monitoring nodig (uitvoering door Vitens). Voor de andere locatie (De Pol) is in 2013 in overleg met Vitens de aanpak bepaald. De provincie neemt de maatregelen die noodzakelijk zijn om de risico's van de verontreiniging weg te nemen. Vitens draagt zorg voor aanpassing van de winning naar een Niet-Operationele Reserve (NOR). Op het moment dat de NOR van De Pol ingezet wordt, draagt Vitens zorg voor de uitvoering van de maatregelen bij de winning (interceptiemaatregel en monitoring). De actie die voortkomt uit deze maatregel is geborgd. Daarmee kan gesteld worden dat deze maatregel is afgerond.		

Oorspronkelijke naam:	Sluiting winning Vierakker in Zutphen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen / verplaatsen grondwaterwinning	
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)	
Voortgang: Gefaseerd: 1	stuks	Motivering: Vanwege in het Bestuursakkoord Water afgesproken spreiding van investeringen is de sluiting verschoven naar 2016
Toelichting: Betreft stedelijke winning die in de planperiode gesloten wordt omdat kwalitatieve bescherming op termijn niet kosteneffectief is.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam: Aanpak bestijdingsmiddelen langs spoor	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: verminderen emissie verkeer / scheepvaart	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:	
Toelichting: Bestrijdingsmiddelengebruik langs spoor, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen).	

Oorspronkelijke naam: Aanpak puntbronnen	Omvang: 7 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:	
Toelichting: Aanpak puntbronnen, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen, Leggeloo, Valtherbos/Noordbargeres, Kruidhaars, Havelterberg, Ruinerwold, Dalen).	

Oorspronkelijke naam: Actualiseren meetprogramma gewasbeschermingsmiddelen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Vitens (Gld)	
Andere richtlijn:	
Toelichting: Actualiseren meetprogramma gewasbeschermingsmiddelen nav nieuwe gewasbeschermingsmiddelen zoals glyfosaat.	

Oorspronkelijke naam: Bargerveen-200	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: In het Nederlandse deel van het Bargerveen is sprake van 4 bufferzones: Noord, West, Weiteveen en Zuid. West is in uitvoering en de overig gaan in voorbereiding dan wel uitvoering. De kostenramingen zijn aangepast in het kader van een TENDER aanvraag Icoonprojecten en worden in het Beheerplanproces verder verfijnd.	

Oorspronkelijke naam: Bargerveen-335	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: aanleg en versterking kades (zonder infra)	

Oorspronkelijke naam: Bargerveen-336	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: versterking kades en aanpassing infrastructuur	

Oorspronkelijke naam: Bargerveen-337	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: overige waterhuishoudkundige maatregelen	

Oorspronkelijke naam: Bargerveen-360	Omvang: 1 stuks
---	------------------------

SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Inrichten voormalig landbouwgebied	

Oorspronkelijke naam:	Bargerveen-361	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	Inrichten bufferzone Duitsland	

Oorspronkelijke naam:	Calamiteitenafhandeling	Omvang: 15 stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Afstemming calamiteitenafhandeling met de Veiligheidsregio voor zover daar nog geen afspraken over gemaakt zijn in alle grondwaterbeschermingsgebieden.	

Oorspronkelijke naam:	Databank monitoringsgegevens	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Onderzoek naar de mogelijkheid voor het opzetten van een databank met monitoringsgegevens van de waterkwaliteit van bedrijven die grondwater onttrekken voor menselijke consumptie.	

Oorspronkelijke naam:	Deltaplan Agrarisch Waterbeheer	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie nutriënten landbouw	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Volgen van maatregelen ter verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit in het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, zie factsheets Waterschap Rijn en IJssel.	

Oorspronkelijke naam:	Drents Friese Wold-157	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	kappen bos naar heide	

Oorspronkelijke naam:	Drents Friese Wold-158	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	omvormen naald-/loofbos	

Oorspronkelijke naam:	Drents Friese Wold-161	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn	
Toelichting:	dempen sloten & rabatten	

Oorspronkelijke naam: Drents Friese Wold-168	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: hermeandering	

Oorspronkelijke naam: Drents Friese Wold-170	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: inrichting Oude Willem	

Oorspronkelijke naam: Drents Friese Wold-171	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: inrichting Vledder Aa (binnen begrenzing)	

Oorspronkelijke naam: Drents Friese Wold-172	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: mitigatie vernatting	

Oorspronkelijke naam: Dwingelderveld-342	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: Inrichting Spier-Moraine	

Oorspronkelijke naam: Dwingelderveld-343	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: Inrichting Leislout	

Oorspronkelijke naam: Dwingelderveld-344	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: Omvorming fietspad van dijk naar vlonderpad tbv hydrologie Holtveen	

Oorspronkelijke naam: Elperstroom-325	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: kappen bos	

Oorspronkelijke naam: Elperstroom-346	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn: Habitatrichtlijn	
Toelichting: dempen sloten	

Oorspronkelijke naam: Evaluatie monitoring waterkwaliteit	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Vitens (Gld)	
Andere richtlijn:	
Toelichting: Optimaliseren en evalueren van de resultaten van de monitoring van specifieke problemen waterkwaliteit.	

Oorspronkelijke naam: Extra aandacht voor rioleringsstelsels in grondwaterbeschermingsgebieden	Omvang: 4 stuks
SGBP omschrijving: herstellen lekkende riolen	
Initiatiefnemer: Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:	
Toelichting: Gemeenten verzoeken bij eventuele lekkage voorrang te geven aan grondwaterbeschermingsgebieden.	

Oorspronkelijke naam: Feitendossier	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:	
Toelichting: Nadere risicoanalyse winningen menselijke consumptie (eigen winningen en industriële winningen).	

Oorspronkelijke naam: Feitendossiers	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:	
Toelichting: Bezien of het opstellen van feitendossiers een goede vorm van bescherming is van grondwaterwinningen voor menselijke consumptie (bedrijven en eigen winningen) en zo ja deze opstellen.	

Oorspronkelijke naam: Gebiedsgericht Grondwater Beheer.	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:	
Toelichting: Verkennen GGB, conform Uitvoeringsprogramma (Valtherbos/Noordbargeres).	

Oorspronkelijke naam: Gebiedsgesprekken met externe partners	Omvang: 15 stuks
SGBP omschrijving: geven van voorlichting	
Initiatiefnemer: Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:	
Toelichting: Jaarlijks worden gebiedsgesprekken gehouden met gemeente, waterbedrijf en provincie Gelderland over alle grondwaterbeschermingsgebieden. Onderwerpen kunnen zijn: voortgang van maatregelen, toezicht en handhaving en bedreigende ruimtelijke ontwikkelingen.	

Oorspronkelijke naam:	Gemeentelijk gewasbeschermingsmiddelen beleid.	Omvang:	4 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Gemeentelijk gewasbeschermingsmiddelen beleid stad, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen, Valtherbos/Noordbargeres, Havelterberg, Dalen).		

Oorspronkelijke naam:	Holtingerveld-9	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	Bosopslag verwijderen tbv vochtige habitattypen en voorkomen van verbossing (extra op bovengenoemde maatregelen)		

Oorspronkelijke naam:	Inname bestrijdingsmiddelen	Omvang:	7 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Bezem door de middelenkast, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen, Leggeloo, Valtherbos/Noordbargeres, Kruidhaars, Havelterberg, Ruinerwold, Dalen).		

Oorspronkelijke naam:	Inventarisatie riool en eventueel herstel.	Omvang:	4 stuks
SGBP omschrijving:	overige brongerichte maatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Risico's rioolstelsel, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen, Valtherbos/Noordbargeres, Havelterberg, Dalen).		

Oorspronkelijke naam:	Lijst winningen menselijke consumptie	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Actualiseren van de lijst met winningen voor menselijke consumptie. Mogelijk staan hier nog bedrijven op die niet meer onttrekken voor menselijke consumptie.		

Oorspronkelijke naam:	Mantingerzand-352	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	invloed ontwatering noordelijke Middenraai		

Oorspronkelijke naam:	Mantingerzand-353	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	Dempen sloten en greppels		

Oorspronkelijke naam:	Mantingerzand-354	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		

Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn
Toelichting:	Plaatsen stuwen

Oorspronkelijke naam:	Mantingerzand-355	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	Herstel hydrologie door maatregelen in de beïnvloedingszone		

Oorspronkelijke naam:	Mantingerzand-356	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	Inrichting enclaves t.b.v. herstel hydrologie en ecosysteem		

Oorspronkelijke naam:	Mantingerzand-357	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	gebied Middenraai-Mantingerzand t.b.v. herstel waterhuishouding		

Oorspronkelijke naam:	Monitoring chloride	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Monitoring chloride ivm onderzoek naar wegeenzout bij drinkwaterwinning La Cabine		

Oorspronkelijke naam:	Monitoring gewasbeschermingsmiddelen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Monitoring gebruik gewasbeschermingsmiddelen gemeenten.		

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek gebruik gewasbeschermingsmiddelen en mest	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek mogelijkheden aanpassen gebruik gewasbeschermingsmiddelen en mest.		

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek risico's wateraanvoerplannen	Omvang:	6 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	onderzoek risico's ("nieuwe stoffen") wateraanvoerplannen, conform Uitvoeringsprogramma		

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek vermindering bemesting	Omvang:	6 stuks
------------------------------	----------------------------------	----------------	---------

SGBP omschrijving:	verminderen emissie nutriënten landbouw	
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Onderzoeken mogelijkheden bovenwettelijke maatregelen om bemesting van agrarische percelen te verminderen ivm hoge concentraties sulfaat/hoge hardheid.	

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek winning Lochem	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Onderzoek of de winning gesloten of opnieuw ingericht / verplaatst moet worden.	

Oorspronkelijke naam:	Overleg Prorail over verminderen emissie spoorwegen	Omvang: 3 stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Overleg Prorail over gebruik gewasbeschermingsmiddelen en afvoer regenwater spoorwegen.	

Oorspronkelijke naam:	Overleg RWS over verminderen emissie verkeer	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Overleg RWS over gebruik gewasbeschermingsmiddelen en afvoer regenwater wegen.	

Oorspronkelijke naam:	Project Haarlose Veld	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie nutriënten landbouw	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Bij pompstation Haarlo zijn maatregelen gecontracteerd met regionale partijen om actief de grondwaterkwaliteit te verbeteren.	

Oorspronkelijke naam:	Signaleringslijst	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Onderzoeken en beoordelen van de daadwerkelijke risico's voor kwetsbare objecten van verdachte bodemverontreinigingslocaties op de signaleringslijst.	

Oorspronkelijke naam:	Sluiting winning Vierakker in Zutphen	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	aanpassen / verplaatsen grondwaterwinning	
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Betreft stedelijke winning die in de planperiode gesloten wordt omdat kwalitatieve bescherming op termijn niet kosteneffectief is.	

Oorspronkelijke naam:	Spoedlocaties	Omvang: 44 stuks
SGBP omschrijving:	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	Volgen van saneringen van zelfstandige spoedlocaties met verspreidingsrisico's (onder regie bevoegd gezag WBB).	
---------------------	---	--

Oorspronkelijke naam:	Stappenplan onderzoek grondwaterkwaliteit	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Het opstellen van een stappenplan voor nader onderzoek naar de grondwaterkwaliteit (o.a. medicijnresten).	

Oorspronkelijke naam:	Stimulering duurzame landbouw.	Omvang: 7 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen	
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Landbouwproject, conform Uitvoeringsprogramma (Beilen, Leggeloo, Valtherbos/Noordbargeres, Kruidhaars, Havelterberg, Ruinerwold, Dalen).	

Oorspronkelijke naam:	Verminderen belasting nitraat	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie nutriënten landbouw	
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verminderen nitraat dmv monitoren, verdiepen en/of verplaatsen van winning dr. J. v Heek.	

Oorspronkelijke naam:	Verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw	Omvang: 6 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen	
Initiatiefnemer:	Vitens (Gld)	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verminderen emissie gewasbeschermingsmiddelen landbouw dmv monitoring en voorlichting.	

Oorspronkelijke naam:	Vledder Aa-kwnt-1	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Voorbereiding halvering grondwaterwinning Terwisscha	

Oorspronkelijke naam:	Voorlichting gewasbeschermingsmiddelen	Omvang: 3 stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting	
Initiatiefnemer:	Provincie Gelderland	
Andere richtlijn:		
Toelichting:	Verminderen van emissie bestrijdingsmiddelen in de stad dmv voorlichting, afgerond voor 2016.	

Oorspronkelijke naam:	Voortzetting landbouwproject	Omvang: 5 stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie nutriënten landbouw	
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel	
Andere richtlijn:		

Toelichting:	voortzetting landbouwproject tbv verminderen emissie nutriënten en bestrijdingsmiddelen, conform Uitvoeringsprogramma
---------------------	---

Oorspronkelijke naam:	Aanmelding STORL	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. inzameling van oude bestrijdingsmiddelen, conform Uitvoeringsprogramma		

Oorspronkelijke naam:	Aanpak puntbronnen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 5 stuks voor meerdere waterlichamen. onderzoek risico puntbronnen minder kwetsbare winningen, conform Uitvoeringsprogramma		

Oorspronkelijke naam:	Bestemmingsplannen op orde	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 20 stuks voor meerdere waterlichamen. Voorkantsturing ruimtelijke bescherming, conform Uitvoeringsprogramma		

Oorspronkelijke naam:	Bestrijdingsmiddelengebruik langs het spoor	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie verkeer / scheepvaart		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. beperking bestrijdingsmiddelengebruik langs spoor, conform Uitvoeringsprogramma		

Oorspronkelijke naam:	Bewustwording gebruik bestrijdingsmiddelen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren bewustwordingsprojecten (landbouw/ loonwerk, gemeenten, bedrijven, particulieren).		

Oorspronkelijke naam:	Drinkwaterbelang in calamiteitenplannen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. Drinkwaterbelang opnemen in calamiteitenplannen, conform Uitvoeringsprogramma		

Oorspronkelijke naam:	Duurzame landbouw	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie nutriënten landbouw		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			

Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Stimuleren van duurzame landbouw uitgaande van de kringloopgedacht
---------------------	---

Oorspronkelijke naam:	Intensivering monitoring	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Intensivering monitoring nutriënten		

Oorspronkelijke naam:	Lijst winningen menselijke consumptie	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Actualiseren van de lijst met winningen voor menselijke consumptie. Mogelijk staan hier nog bedrijven op die niet meer onttrekken voor menselijke consumptie.		

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek afstromend weg- en bluswater	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie verkeer / scheepvaart		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. onderzoek risico's afstromend wegwater en aanwezigheid voorzieningen, conform Uitvoeringsprogramma		

Oorspronkelijke naam:	Risico's riolering en afkoppelen in vGRP	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	overige brongerichte maatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. drinkwaterbescherming meenemen in vGRP, conform Uitvoeringsprogramma		

Oorspronkelijke naam:	Signaleringslijst	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoeken en beoordelen van de daadwerkelijke risico's van verdachte bodemverontreinigingslocaties op de Signaleringslijst		

Oorspronkelijke naam:	Signaleringslijst	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoeken of verdachte bodemverontreinigingslocaties op de Signaleringslijst nadere actie behoeven t.b.v. bescherming van de KRW-beschermingsgebieden		

Oorspronkelijke naam:	Spoedlocaties	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		

Andere richtlijn:	
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoering spoedlocaties in het kader van het "Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties".

Oorspronkelijke naam:	Spoedlocaties	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoering spoedlocaties in het kader van het "Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties".		

Oorspronkelijke naam:	Strategie bestrijdingsmiddelen	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Bepalen strategie vermindering risico's van gebruik op OW en GW		

Oorspronkelijke naam:	Verbetering handhaving en vergunningverlening	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren aanbevelingen VHT, conform Uitvoeringsprogramma		

Oorspronkelijke naam:	Voorlichtingscampagne	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Provincie Overijssel		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 23 stuks voor meerdere waterlichamen. Voorlichting over grondwaterbescherming, conform Uitvoeringsprogramma		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een ontheffing gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motivering(en) hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Fasering is aan de orde voor de indicatoren uit de 6 tests waarvoor bij onderdeel 3 de prognose voor 'toestand 2021' niet gelijk is aan "goed".

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Interactie met oppervlaktewater, Invloed op het oppervlaktewater
Onevenredig kostbaar	Interactie met oppervlaktewater, Interactie met terrestrische ecosystemen, Invloed op het oppervlaktewater
Technisch onhaalbaar	Interactie met terrestrische ecosystemen

Motivering per motiveringsgrond

Natuurlijke omstandigheden

Oppervlaktewater (kwantiteit):

In een aantal oppervlaktewaterlichamen is de gewenste stroming mogelijk geringer dan vanuit het watertype naar voren komt. In de komende planperiode wordt dan ook nader bekeken in hoeverre het type niet kan worden gewijzigd in een "moerasbeek" met een van nature lagere stroming. Voorsnog worden er dan ook geen maatregelen voorgesteld die de stroming doen toenemen. Het waterschap zal daarbij in de komende planperiode nader onderzoek doen naar de ecologische doelen en sturende factoren.

Oppervlaktewater (kwaliteit)

De opeenhoping van fosfaat zal geleidelijk afnemen. Het doel is om in 2015 evenwichtsbemesting te bereiken maar pas op lange termijn zal daarmee de fosfaatverzadigingstoestand van de bodem verminderen en daarmee ook de invloed op het oppervlaktewater.

Onevenredig kostbaar

Oppervlaktewater (kwaliteit):

Voor dit grondwaterlichaam is bemesting door de landbouw de belangrijkste bron van nutriënten, die het bereiken van de doelen nog niet mogelijk maakt. Hoewel het generieke mestbeleid significant bijdraagt aan doelrealisatie is het voor het bereiken van de doelen in 2021 naar verwachting niet voldoende. Nog zwaardere inzet leidt echter tot disproportionele kosten voor de landbouwsector, zoals is vastgesteld in de politieke besluitvorming van de Actieprogramma's in het kader van de Nitraatrichtlijn.

Naast generieke maatregelen zullen de waterschappen aanvullend onderzoek uitvoeren naar de herkomst van probleemstoffen en de meest kosteneffectieve maatregelen.

Oppervlaktewater (kwantiteit):

Maatregelen om de stroming te herstellen zijn slechts beperkt mogelijk. Herstel op het niveau van het gehele watersysteem is veelal niet mogelijk vanwege conflicten met andere functies. Dat zou tot onherstelbare schade leiden bij die functies vanwege de vernatting. Wel wordt daar waar mogelijk op diverse plekken hydrologische herstelmaatregelen getroffen (voor verdere omschrijving wordt verwezen naar de factsheets voor oppervlaktewater).

Terrestrische ecosystemen:

De verdrogingopgave en de aanpak maken deel uit van het beheerplan Natura2000. In de komende planperiode worden maatregelen uitgevoerd om de achteruitgang te voorkomen. In de volgende planperiode komen maatregelen voor herstel en uitbreiding aan bod. De onderbouwing staat in de diverse beheerplannen Natura2000. De financiering is in belangrijke mate afhankelijk van het rijk. Ten aanzien van de inzet van PAS middelen zijn landelijke afspraken gemaakt.

Technisch onhaalbaar

Terrestrische ecosystemen:

Een deel van de noodzakelijke maatregelen kan alleen gerealiseerd worden als gronden zijn verworven. Het beleid is dat verwerven alleen op vrijwillige basis plaatsvindt. Mocht verwerven niet lukken binnen de planperiode dan worden maatregelen uitgesteld.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.